

 РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	Рівненський державний гуманітарний університет Педагогічний факультет Кафедра дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської
---	---

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни / освітнього компонента	ВК15_Теорія і технологія М. Монтессорі
Освітня програма	Спеціальна освіта. Логопедія
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю з	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Доктор педагогічних наук, професор Дичківська Ілона Миколаївна
CV викладача на сайті кафедри	https://doshkilnardgu.webnode.com.ua/vikladatskij-sklad/dychkivska-i-m/
E-mail викладача	Ilona_dychkivska@rshu.edu.ua

Курс «Теорія і технологія Марії Монтессорі» – це не про перекладання дерев'яних фігурок. Це про глибинне розуміння онтогенезу та створення середовища, де дитина «запускає» мовлення сама, бо відчуває в цьому внутрішню потребу.

Що ви отримаєте для своєї практики?

- Феномен «Поглинаючого розуму»: ми розберемо, як використовувати сензитивні періоди розвитку мовлення, щоб ваша корекційна робота була вдесятеро ефективнішою.
- Від кінчиків пальців до артикуляції: ви опануєте вправи із зони «Практичного життя» та «Сенсорики», які є фундаментом для подолання диспраксії та розвитку фонематичного слуху.
- Матеріалізація абстракцій: ви навчитеся працювати з унікальними матеріалами (шершаві літери, рухомий алфавіт), які дозволяють дитині з тяжкими порушеннями мовлення «побачити» та «відчути» звук і букву на дотик.
- Нова роль терапевта: ми відійдемо від директивного «повторюй за мною» до стратегії спостереження та супроводу. Ви дізнаєтесь, як стати «динамічним фоном», що стимулює комунікацію без примусу.

"Допоможи мені це зробити самому" – цей девіз Монтессорі стане вашим головним інструментом у роботі з немовленими дітьми, при аутизмі чи затримках психомовленнєвого розвитку.

Ми не просто вивчатимемо історію – ми будемо трансформувати класичні методи під запити сучасної логопедичної нейрореабілітації. Готуйтеся змінити свій погляд на те, як функціонує кабінет логопеда та як розкривається потенціал дитини.

Метою вивчення курсу є опанування теорії і технології Марії Монтессорі, що базується на глибокій повазі до особистості дитини, розумінні закономірностей її психофізіологічного розвитку та створенні спеціального підготовленого середовища для вільної самореалізації. Курс спрямований на формування у здобувачів навичок професійного спостереження, вміння працювати з унікальним дидактичним матеріалом та засвоєння ролі педагога як стриманого наставника, який не нав'язує волю, а допомагає дитині діяти самостійно за принципом «допоможи мені це зробити самому».

Завдання вивчення курсу:

- познайомити здобувачів вищої освіти з життям і творчістю Марії Монтессорі;
- сформувати системні уявлення про основні теоретичні положення педагогіки М. Монтессорі;
- показати роль педагога в системі М. Монтессорі, розкрити етапи підготовки Монтессорі-вчителя;
- вивчити структуру і наповнення підготовленого середовища, організацію педагогічного процесу в групах Монтессорі;
- освоїти основні навчальні розділи педагогіки Монтессорі;
- сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне бачення сучасних проблем спеціальної освіти на основі розширення загального наукового світогляду.

Здобувач вищої освіти повинен знати:

- основні положення Монтессорі-педагогіки;
- роль і функції педагога в Монтессорі-групі;
- структуру і наповнення «підготовленого» середовища;
- основні принципи та зміст роботи в Монтессорі-групі;
- навчальні розділи педагогіки Монтессорі;

вміти:

- аналізувати альтернативні педагогічні концепції на основі порівняння з іншими зарубіжними і вітчизняними системами і технологіями;
- самостійно працювати з Монтессорі-матеріалами;
- спостерігати, вміти аналізувати обладнання приміщення Монтессорі-групи, поведінку і діяльність дітей і вчителя в групі, атмосферу Монтессорі-групи;

володіти:

- системними уявленнями про теорію і технологію М. Монтессорі;
- здатністю аналізувати педагогічну систему М. Монтессорі, бачити її специфіку, оцінювати можливості застосування матеріалів Монтессорі;
- здатністю описувати і проводити презентації Монтессорі-матеріалів.

демонструвати здатність і готовність:

- освоювати навчальні розділи педагогіки Монтессорі;
- аналізувати альтернативну педагогічну концепцію Монтессорі на основі порівняння з іншими зарубіжними і вітчизняними системами і технологіями;
- самостійно працювати з Монтессорі-матеріалами;
- описувати і проводити презентації Монтессорі-матеріалів;
- спостерігати і фіксувати поведінку і діяльність дітей і вчителя в Монтессорі-групі.

У процесі вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі **компетентності**:

Загальні компетентності:

КЗ-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

КС-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, зокрема дітьми з порушеннями мовлення

КС-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

**ФІЛОСОФІЯ ТА НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ
СИСТЕМИ МОНТЕССОРІ В ЛОГОПЕДІЇ**

Тема 1. Генезис методу: від антропології до спеціальної педагогіки.

Тема 2. Підготовлене середовище як засіб недирективної корекції.

Змістовий модуль 2.

**ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ МОНТЕССОРІ-ТЕРАПІЇ В
КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ**

Тема 3. Вправи практичного життя (ВПЖ) та розвиток праксису.

Тема 4. Сенсорне виховання – шлях до фонематичного сприймання.

Тема 5. Технологія опанування мови, письма та читання за Монтессорі.